

prima instanță: V. Mihaila

dosarul nr. 2ra-2778/16

instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița și L. Popova

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova,

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Cravcesco Vadim în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul Vacarov Alexandru în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni împotriva executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor cu privire la încasarea sumei ce constituie diferența nevalorificată a cauțiunii, dobînzii de întîrziere și taxei de stat, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă :

Prin procura din 13 ianuarie 2014 Vacarov Alexandru a fost împuternicit de întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 21).

La 06 iunie 2014 reprezentantul Vacarov Alexandru a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor cu privire la încasarea sumei ce constituie diferența nevalorificată a cauțiunii, dobînzii de întîrziere și taxei de stat.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul Vacarov Alexandru a indicat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 2012 Țaran Victor a fost restabilit în funcție, fiindu-i încasat salariul de 159 826 lei.

La 15 mai 2012 în cadrul procedurii de executare nr. 063-266/16 întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni a transferat în contul executorului judecătoresc cauțiunea în sumă de 197 174,40 lei, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 004/12 din 16 mai 2012 emisă de executorul judecătoresc Zamșa Valentina.

Totodată întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni a informat executorul judecătoresc că a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-326/12 din 21 martie 2012.

La 18 octombrie 2012 întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni a expediat în adresa executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor demers solicitând expedierea în adresa sa a încheierii de distribuire a sumei efectuate în cadrul procedurii de executare nr. 063-266/16 din 11 aprilie 2012.

La 11 martie 2013 în cancelaria întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni a parvenit încheierea executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor nr. 063-266/12 din 19 octombrie 2012, prin care s-a încasat din contul reclamantei suma de 13 751 lei cu titlu de onorariu și cheltuieli de executare și încheierea nr. 063-1r/13 din 25 februarie 2012, prin care s-a încasat dobînda de întârziere în mărime de 5 793,14 lei ce rezultă din întârzierea executării titlului executoriu nr. 2ra-326/12.

Pe contul executorului judecătoresc a fost transferată suma de 197 174,40 lei ce constituie 120 % din suma de 159 826 lei încasată prin documentul executoriu nr. 2ra-326/12.

Din suma totală a cauțiunii a rămas nevalorificată suma de 17 804,26 lei ce urma a fi restituită întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni.

La 21 martie 2013 întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni a expediat executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor demers solicitând restituirea sumei de 17 804,26 lei ce reprezintă diferența nevalorificată a cauțiunii, însă nu a primit răspuns.

Ulterior, întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni a depus plângere la Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești, solicitând tragerea la răspundere disciplinară a executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor pentru păstrarea neîntemeiată a sumei bănești pe cont.

Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești prin decizia din 23 mai 2013 a aplicat executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor amendă în mărime de 2 000 lei pentru păstrarea neîntemeiată a sumei bănești pe cont.

Pînă la moment întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni nu i-a fost restituită diferența nevalorificată a cauțiunii în mărime de 17 804,26 lei.

Executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor a întârziat să execute obligația pecuniară și urmează să achite dobînda de întârziere prevăzută de art. 619 alin. (1) Codul civil, ce constituie 9 % peste rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei.

Astfel, dobînda de întârziere pentru perioada de întârziere a executării obligației pecuniare în mărime de 17 804,26 lei de la 01 iulie 2012 pînă la 16 aprilie 2014 constituie suma de 4 134,46 lei.

Cere reprezentantul Vacarov Alexandru încasarea din contul executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor în beneficiul întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni diferența nevalorificată a cauțiunii în mărime de 17 804,26 lei și dobînda de întârziere în mărime de 4 134,46 lei (f.d. 4-6).

La 25 septembrie 2014 reprezentantul Vacarov Alexandru a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni cerere de modificare a pretențiilor, solicitând încasarea din contul executorului judecătoresc

Cogîlnicean Victor în beneficiul întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni diferența nevalorificată a cauțiunii în mărime de 5 000 lei și dobînda de întârziere în mărime de 4 986,28 lei (f.d. 48).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni.

S-a încasat din contul executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor în beneficiul întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni diferența nevalorificată a cauțiunii în mărime de 5 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5 658,16 lei.

În rest s-a respins acțiunea (f.d. 61;66-68).

La 24 noiembrie 2014 reprezentantul Vacarov Alexandru a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 (f.d. 64).

Prin procura din 12 ianuarie 2015 Guzun Corneliu a fost împuternicit de întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 82).

La 14 aprilie 2015 reprezentantul Guzun Corneliu a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 (f.d. 79-80).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 martie 2016 a respins apelul declarat de întreprinderea cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni și a menținut hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 (f.d. 126-131).

Prin mandatul din 09 iunie 2016 și procura din 12 ianuarie 2016 avocatul Cravcesco Vadim a fost împuternicit de întreprinderea cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 144-145).

La 21 iunie 2016 avocatul Cravcesco Vadim a declarat în interesele întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea de la executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor a dobînzii de întârziere în mărime de 4 986,28 lei și adoptarea unei noi hotărâri prin care pretenția să fie admisă.

În motivarea cererii de recurs avocatul Cravcesco Vadim a indicat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate, fiind adoptate cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

În prezenta pricină executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor avea obligația să restituie diferența nevalorificată a cauțiunii, sumă ce a rămas pe contul acestuia după executarea documentului executoriu nr. 2ra-326/12 în temeiul căruia a fost intentată procedura de executare, fiind încasat din contul întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni cheltuielile de executare, onorariul și dobînda de întârziere.

Toate acțiunile de distribuire a sumelor au fost executate imediat după finisarea examinării dosarului civil, în afară de restituirea întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni a diferenței nevalorificate a cauțiunii în sumă de 17 804,26 lei, care conform prevederilor art. 41 alin. (3) Codul de executare urma a fi restituită în termen de 3 zile.

Contrar normei de drept indicate suma ce constituie diferența nevalorificată a cauțiunii a fost restituită întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni în 4 rate și peste o perioadă de 2 ani.

Conform art. 619 Codul civil, pentru nerestituirea de către executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor în termen de 3 zile a diferenței nevalorificate a cauțiunii urmează a fi achitată întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni dobînda de întîrziere.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ prin încheierea din 07 decembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor de încasare a dobînzii de întîrziere, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acestei pretenții din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 16 martie 2016 la 11 mai 2016 (f.d. 132).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copieii deciziei instanței de apel de către părți.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Cravcesco Vadim în interesele întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni la 21 iunie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărîre.

Din materialele pricinii rezultă că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 martie 2012 s-a admis recursul declarat de Țaran Victor, s-a anulat ordinul nr. 828 din 06 noiembrie 2009, acesta fiind restabilit în funcția de electromontor echipament în brigada de deservire operativă pe teren cu centrul de muncă în Căușeni, s-a încasat din contul întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni în beneficiul lui Țaran Victor salariul pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 149563 lei, prejudiciul moral în mărime de 5 263 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei (f.d. 8-9).

Prin încheierea executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor nr. 063-266/12 din 11 aprilie 2012 a fost primit spre executare documentul executoriu nr. 2ra-326/12 emis de Curtea Supremă de Justiție la 21 martie 2013 privind încasarea din contul întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni în beneficiul lui Țaran Victor a sumei de 159 826 lei (f.d. 7).

Prin răspunsul nr. 004/12 din 16 mai 2012 executorul judecătoresc Zamșa Valentina a comunicat întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni că cauțiunea în sumă de 197 174,40 lei la 15 mai 2012 a fost transferată la contul executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor (f.d. 10).

La 18 octombrie 2012 întreprinderea cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni a solicitat executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor remiterea încheierii privind distribuirea sumelor în procedura de executare nr. 067-266/12 de executare a documentului executoriu nr. 2ra-326/2012, prin care s-a dispus încasarea în contul lui Țaran Victor a sumei de 159 826 lei (f.d. 11-12).

Prin încheierea executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor nr. 063-266/12 din 19 octombrie 2012 s-a încasat din contul întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni onorariul și cheltuielile de executare în mărime de 13 751 lei (f.d. 13).

Prin încheierea executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor nr. 063-1r/13 din 25 februarie 2013 s-a încasat din contul întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni în beneficiul lui Țaran Victor dobînda de întârziere în mărime de 5 793,14 lei pentru perioada de întârziere a executării titlului executoriu de încasare a sumei de 159 826 lei de la 21 martie 2012 pînă la 28 iunie 2012 (f.d. 14).

Prin demersul din 21 martie 2013 întreprinderea cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni a solicitat executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor din cauțiunea depusă în sumă de 197 174,4 lei să încaseze onorariul și cheltuielile de executare în mărime de 13 751 lei, dobînda de întârziere în mărime de 5 793,14 lei și să restituie suma rămasă în mărime de 17 804,26 lei (f.d. 15).

Prin decizia Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești din 23 mai 2013 Cogîlnicean Victor a fost sancționat disciplinar cu amendă în mărime de 2 000 lei pentru nerestituirea diferenței nevalorificate a cauțiunii de la 26 februarie 2012 pînă la 15 mai 2013 (f.d. 16-19).

La 06 iunie 2014 reprezentantul Vacarov Alexandru a depus în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni cerere de chemare în judecată concretizată ulterior, solicitând încasarea din contul executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor în beneficiul întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni diferența nevalorificată a cauțiunii în mărime de 5 000 lei și dobînda de întârziere în mărime de 4 986,28 lei (f.d. 4-6; 48).

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele au aplicat eronat normele de drept material și procedural în partea respingerii pretențiilor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

Conform art. 41 alin. (3) Codul de executare, sumele aflate în contul executorului judecătoresc se eliberează ori se transferă imediat sau în cel mult 3 zile lucrătoare.

Conform art. 144 alin. (8) Codul de executare, suma rămasă după satisfacerea tuturor creanțelor se restituie debitorului. Suma în valută străină rămasă după satisfacerea tuturor creanțelor se restituie prin virament. În cazul debitorului persoană fizică, suma în cauză poate fi restituită și în numerar.

Potrivit ordinelor de plată nr. 52 din 26 august 2014, nr. 55 din 11 septembrie 2014 și nr. 60 din 18 septembrie 2014 anexate la materialele pricinii, executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor a restituit întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni sumele de 3 500 lei, 4 304,26 lei și 5 000 lei, iar în total suma de 12 804,26 lei ce reprezintă diferența nevalorificată a cauțiunii, restanța constituind suma de 5 000 lei.

Instanțele de judecată au admis pretenția întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni privind încasarea din contul executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor a sumei de 5 000 lei ce reprezintă diferența nevalorificată a cauțiunii, însă eronat au respins pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

Conform art. 619 alin. (1) Codul civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Obligația executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor este purtătoare de dobândă, deoarece după satisfacerea tuturor creanțelor, acesta urma să restituie suma rămasă întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni.

Așadar, întârzierea în executarea obligației pecuniare de restituire a sumei rămase are ca efect necesitatea achitării dobânzii de întârziere aferente.

Din calculul prezentat la materialele pricinii rezultă că dobânda de întârziere pentru nerestituirea în termen de către executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor a diferenței nevalorificate a cauțiunii în perioada de la 01 iulie 2012 până la 25 septembrie 2014 constituie suma de 4 986,28 lei (f.d. 48; 51).

În conformitate cu art. 123 alin. (6) Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Prima instanță și instanța de apel nu au ținut cont de aceste prevederi imperative ale legii.

Or, executorul judecătoresc Cogîlnicean Victor fiind legal citat în ședințele de judecată a primei instanțe și ale instanței de apel împotriva calculului dobânzii de întârziere prezentat de întreprinderea cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni nu a obiectat.

Prin urmare, pretenția întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru nerestituirea în termen a diferenței nevalorificate a cauțiunii este întemeiată și urmează a fi admisă.

Din considerentele menționate și având în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept material și procedural au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Cravcesco Vadim în interesele întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării dobânzii de întârziere și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014 nu se contestă și instanța de recurs consideră inoportun de a se pronunța.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și b) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Cravcesco Vadim în interesele întreprinderii cu capital străin „Red Union Fenosa” societate pe acțiuni.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 și hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014, în pricina civilă la chemare în judecată depusă de reprezentantul Vacarov Alexandru în interesele întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni împotriva executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor cu privire la încasarea sumei ce constituie diferența nevalorificată a cauțiunii, dobânzii de întârziere și taxei de stat, în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și se emite în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se încasează din contul executorului judecătoresc Cogîlnicean Victor în beneficiul întreprinderii cu capital străin „RED Union Fenosa” societate pe acțiuni suma de 4 986,28 (patru mii nouă sute optzeci și șase lei douăzeci și opt bani) cu titlu de dobîndă de întârziere.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan

